

На данашњи дан **1945.** године завршена је Потсдамска конференција на којој су совјетски вођа Стаљин, председник САД Хари Труман и премијер Велике Британије Клемент Атли одлучили да Немачку, поражену у Другом светском рату, поделе на четири окупационе зоне.

Данас је **недеља, 2. август 2015. године.** До краја године има 151 дан.

1100 - Енглески краљ Вилијам II, син Вилијам I Освајача, убијен је стрелом док је ловио у шуми.

1552 - Лутеранима (следбеницима Мартина Лутера) је одобрена слобода вероисповести у Немачкој.

1589 - Убијен је француски краљ Анри III, последњи монарх из династије Валоа, док је са својим трупима опседао Париз. Током његове владавине од 1574. земља је била захваћена сукобима римокатолика и хугенота (француских протестаната-калвиниста). После побуне 1588. био је принуђен да напусти Париз и удружио се са вођом хугенота из Наваре - Анријем од Наваре, будућим краљем Анријем IV, првим владарем бурбонске династије.

1799 - Умро је француски проналазач Жак Етјен Монголфје, који је с братом Жозефом Мишелом 1783. конструисао први ваздушни балон напуњен загрејаним ваздухом.

1802 - Наполеон Бонапарта је проглашен "доживотним конзулом" Француске, што је такође значило да је имао право да сам именује наследника.

1830 - Француски краљ Шарл X Бурбонски принуђен је да абдицира под притиском Јулске револуције.

1858 - Британски парламент усвојио је закон према којем је индијска влада, до тада у надлежности Источноиндијске компаније, потпала под ингеренције британске круне.

1903 - У Београду су одржани оснивачки конгреси Српске социјалдемократске партије и Радничког савеза Србије, на којима су за председнике главне партијске управе изабрани Драгиша Лапчевић и Никола Величковић а за секретаре Коста Јовановић и Радован Драговић.

1921 - Ступио је на снагу "Закон о заштити државе" којим је, у Краљевини Срба, Хрвата и Словенаца, Комунистичка партија као превратничка организација, склона терористичким методама, стављена ван закона, њени посланици лишени мандата, а пропаганда комунизма проглашена злочином.

1921 - Умро је италијански оперски певач Енрико Карузо, један од највећих тенора у историји опере. Био је посебно цењен као извођач рола у операма Ђузепеа Вердија и Ђакома Пучинија и интерпретатор канцоне. Један је од првих певача који је снимио грамофонске плоче. Дела: "Успомене", "Методи певања".

1922 - Умро је амерички проналазач шкотског порекла Александер Грејем Бел, проналазач телефона. После студија медицине у Единбургу и Лондону преселио се у САД и посветио лечењу глувих. Телефон је патентирао 1876. у Бостону, што је му је донело славу, али и бриге. Патент није био заштићен па су га многи покрали и тек је 1886. Врховни суд САД пресудио да је он једини власник патента. Богат и славан, потом

се потпуно посветио старом послу - лечењу глувих.

1926 - Рођен је Жорж Хабаш, оснивач (1967.) и дугогодишњи вођа палестинске марксистичке организације Народни фронт за ослобођење Палестине (ПФЛП). Рођен је у Лоду, на данашњој територији Израела, у породици православних Палестинаца. Постао је избеглица 1948. Завршио је медицину на Америчком универзитету у Бејруту и био један од оснивача Арапског националног покрета раних педесетих. Читавог живота противио се преговорима с Израелом, и дистанцирао се од Јасера Арафата, када је он септембра 1993. потписао привремени мировни споразум с Израелом. Хабаш је преживео неколико атентата, али је остао делимично парализован.

1932 - Рођен је ирски позоришни и филмски глумац Питер О'Тул, којем су специфичан изглед и мајсторска глума омогућиле да ненадмашно тумачи улоге сензитивних и амбивалентних личности. Филмови: "Лоренс од Арабије", "Бекет", "Лорд Џим", "Зима једног лава", "Ноћ генерала", "Ја Петко", "Довиђења господине Чипс", "Владајућа класа".

1934 - Умро је немачки председник фелдмаршал Паул фон Хинденбург, у Првом светском рату начелник штаба немачке Врховне команде. Канцелар Адолф Хитлер прогласио је истог дана себе "фирером" (вођом), преузевши апсолутну власт, што је био дефинитивни крај Вајмарске републике, успостављене после пораза Немачке у Првом светском рату.

1936 - Умро је француски инжењер и пилот Луј Блерио, пионер ваздухопловства, који је 1909. први авионом прелетео Ламанш. Испрва је покушавао да направи авион махокрилац (орнитоптер), али је брзо одустао и 1903. конструисао је први авион, а 1906. авион с мотором који је имао три цилиндра. У Првом светском рату производио је авионе за француско ратно ваздухопловство, који су се показали као врло добри у своје време.

1944 - Завршена је једна од највећих совјетских офанзива у Другом светском рату. Почела је 23. јуна и за 38 дана совјетске дивизије су ослободиле целу Белорусију, ступиле на тле Пољске и Источне Пруске и стигле близу Варшаве.

1970 - Британски војници су у Северној Ирској први пут употребили гумене метке ради смиривања нереда.

1980 - У експлозији на железничкој станици у Болоњи, убијено је 85 и рањено више од 200 људи. Претпоставља се да је иза напада стајала једна неофашистичка група.

1985 - Приликом пада авиона америчке компаније "Делта ерлајнз", у Даласу, погинуле су 133 особе, укључујући и све чланове посаде.

1989 - Укинута су трговинска ограничења између Велике Британије и Аргентине, уведена после Фолкландског рата 1982.

1990 - Ирачка војска окупирала је Кувајт, што је Савет безбедности Уједињених нација истог дана једногласно осудио, захтевајући од Багдада да повуче трупе.

1997 - Вођа најјаче либеријске герилске фракције Чарлс Тејлор проглашен је председником Либерije, чиме је после седмогодишњег грађанског рата окончана борба за власт у тој западноафричкој земљи.

1999 - У чеоном судару два воза на истоку Индије погинуло је најмање 285 људи.

2002 - Војне снаге герилског покрета УНИТА званично су распуштене и 18 герилских генерала интегрисано је у армију Анголе.

2007 - Укупно 13 особа је погинуло, а 69 је повређено када се срушио средишњи део моста преко реке Мисисипи који је спајао две главне саобраћајнице у америчком граду Минеаполису.

2007 - Две руске мини-подморнице "Мир-1" и "Мир-2" у оквиру експедиције "Арктик-2007" спуштене су на дно Северног леденог океана - на Северном полу, на дубину већу од четири километра, где је постављена руска тробојка од титанијума. Поред научне, руска

експедиција имала је и политичку димензију пошто Русија полаже право на ту зону богату енергетским ресурсима.

(Танјуг)